

Hanna Batorowska

Od redakcji

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 2/2, 9-10

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD REDAKCJI

Niniejszy tom „Bibliotheca Nostra” poświęcony został problematyce alfabetyzacji informacyjnej. Jego tytuł *Information literacy. Uwarunkowania kulturowe i edukacyjne* wskazuje na nierozzerwalny związek pomiędzy kompetencjami informacyjnymi współczesnego człowieka a kulturą informacyjną charakteryzującą jego świadomość, wartości, postawy i zachowania informacyjne. W tomie zebrano teksty definiujące pojęcie *information literacy* i omawiające jego znaczenie w przestrzeni informacyjnej człowieka, traktujące *information literacy* jako powinność względem innych użytkowników informacji i względem siebie samego, mówiące o etyce cyberspółeczności i podstawowych kategoriach aksjologicznych, których znajomość i akceptacja świadczy o kulturze informacyjnej człowieka i pozwala zachować jego tożsamość w świecie zdominowanym przez technologie informacyjno-komunikacyjne. Wskazanie na kulturę informacyjną jako narzędzie profilaktyki chorób informacyjnych towarzyszących cyfrowym tubylcom i emigrantom oraz ważki obszar zainteresowania ekologii informacji, łączy się z koniecznością permanentnej edukacji informacyjnej i wychowania informacyjnego społeczeństwa. Problematykę tę uzupełniają recenzje książek poświęconych aksjologii Internetu i prawu cyberspółeczności opartemu zarówno na normach etycznych jak i prawnych (*ius Internet*).

Jak podkreślają recenzenci tomu, Hanna Batorowska zwróciła uwagę na pełnienie przez *information literacy* funkcji terapeutycznej i możliwość przeciwdziałania za jej pośrednictwem społecznemu wykluczeniu. Wiesław Babik porządkując pojęcia związane z kulturą informacyjną, organizacyjną i komunikacyjną, uwypuklił zagrożenia wynikające z braku umiejętności korzystania i przekazywania informacji w kontekście ekologii informacji. Przypomniane zostały także sądy i przesłanie profesora Marcina Drzewieckiego, który był rzecznikiem obowiązkowej edukacji informacyjnej, rozpoczynanej już w szkołach. Zarządzanie informacją wymaga długotrwałego treningu i stopniowego nabywania umiejętności, które z czasem stają się

nawykami, zachowaniami rutynowymi wykonywanymi bez stresu z przekonaniem o panowaniu nad nadmiarem informacji. Te nawyki Irena Pulak proponuje kształtować nie w ramach pojedynczych kursów, ale w ciągu szkoleń realizowanych przez całe życie, obejmujących oprócz kształcenia umiejętności informacyjnych i informatycznych, także wiedzę o procesie uczenia się oraz umiejętność projektowania własnej ścieżki rozwoju. Ponieważ kompetencje informacyjne są istotnym elementem powstania nowego, obywatelskiego, zorientowanego na człowieka i rozwój, europejskiego społeczeństwa informacyjnego, dlatego tak ważna jest permanentna edukacja w tym zakresie. Maria Próchnicka i Sabina Cisek opisują europejską inicjatywę na rzecz rozwoju *information literacy*. Projekt EMPATIC promuje tę ideę w sposób holistyczny z podkreśleniem uniwersalności i powszechności kompetencji informacyjnych. W konkluzji autorki stwierdzają, że kompetencje informacyjne są słabo osadzone w europejskich programach kształcenia. Dlatego twórcy projektu przygotowali skierowane do decydentów i interesariuszy edukacji informacyjnej w Europie rekomendacje, w których propagują szerzenie świadomości znaczenia kompetencji informacyjnych na szczeblu krajowym i europejskim. System kształcenia w zakresie *information literacy* realizowany przez biblioteki akademickie w Wielkiej Brytanii opisała Justyna Jasiewicz, akcentując fakt, że bibliotekarze w tym kraju postrzegają kompetencje informacyjne przede wszystkim jako zespół umiejętności warunkujących sprawne korzystanie z zasobów informacyjnych, nie łączą ich natomiast z szerszym kontekstem, co pozwala stwierdzić, że obca jest im perspektywa społeczno-polityczna. Na tym tle interesujący jest tekst S. F. Matutinović poświęcony programowi kształcenia kompetencji informacyjnych realizowanemu przez sieć bibliotek akademickich w Serbii.

Zachęcamy równocześnie do lektury następnego tomu „Bibliotheca Nostra”, w którym przedstawione zostaną przykłady działań podejmowanych przez różne instytucje w celu kształcenia kompetencji informacyjnych i rozwijania świadomości informacyjnej społeczeństwa.

Hanna Batorowska